

Դասընթաց

Երեխանների պաշտպանությունը բռնություններից

Դասընթացավար Անահիտ Գևորգյան

Այս դասընթացի ստեղծման նպատակն է մասնագետների ուշադրությունը կենտրոնացնել երեխանների հանդեպ տարատեսակ բռնությունների գործադրման երևոյթի բացահայտման և ձանաչման հմտությունների զարգացման, ինչպես նաև երեխային օգնություն տրամադրելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների համախմբման և ակտիվացման առկա հնարավորությունների վրա:

Երեխանների հանդեպ բռնությունը բարդ երևոյթ է, որի բնույթը, առաջ բերող գործոնները, ինչպես նաև կանխարգելման արդյունավետ ռազմավարությունները էականորեն տարբերվում են՝ կախված զոհի տարիքից, բռնության կիրառման պայմաններից և զոհի ու բռնացողի միջև փոխհարաբերությունների բնույթից: Բռնության, և դրա հետևանքների բնույթն ու ազդեցությունը կարող են չափազանց տարբեր լինել. որոշ ծայրահեղ դեպքերում երեխանների հանդեպ բռնության կիրառումը անգամ կարող է հանգեցնել երեխայի մահվան: Այնուամենայնիվ, դեպքերի մեծ մասի ժամանակ ինքնին ֆիզիկական վնասը համեմատաբար պակաս վտանգավոր ազդեցություն ունի երեխայի նյարդային, ճանաչողական և էմոցիոնալ զարգացման ու ընդհանուր առողջական վիճակի վրա, քան դրանից բխող հոգեբանական հետևանքները՝ հատկապես այն դեպքերում, երբ բռնարարքների գործադրումը շարունակական բնույթ ունի:

Հայաստանում, երեխանների հանդեպ բռնությունների թեման շարունակում է մնալ չբացված, չբացատրված և չարձագանքված՝ գաղափարական, հայեցակարգային և օրենսդրական մակարդակներում, չնայած նկատելի են որոշ դրական փոփոխություններ: Երևոյթի որոշ դրսևորումների վերաբերյալ սկանդալային բացահայտումները համրության մեջ թերևս միայն զայրույթ են առաջացնում՝ առանց հանգելու ցանկալի հետևությունների, մինչդեռ նման վերաբերմունքից երեխաններին պաշտպանելու միակ իրատեսական երաշխիքը կարող է լինել երեխանների և նրանց հետ առնչվող չափահասների հետ համակարգված և ուղղորդված աշխատանքը:

Դասընթացի կառուցվածքը

Դասընթացը ներառում է 13 պարապմունքների շարք: Դրանք խմբավորված են որպես մոդուլներ՝ համապատասխան թեմաներով: Պարապմունքներից յուրաքանչյուրը հետապնդում է կոնկրետ նպատակ և խնդիրներ: Յուրաքանչյուր պարապմունքի համար նախատեսված է որոշակի տեսական նյութ, որից օգտվելով հետազայում դասընթացի վարողը կարող է այն մշակել և վերածնակերպել՝ դարձնելով սեփական ասելիք: Պարապմունքները ենթադրում են իմտերակտիվ աշխատանք դասընթացի մասնակիցների հետ՝ հարց ու պատասխանի, խմբային աշխատանքների և քննարկումների միջոցով, ինչպես նաև հնարավորության ստեղծում, որ մասնակիցները ստացած տեղեկատվությունն անցկացնեն իրենց միջով, կապ ստեղծեն տեսական նյութի և կոնկրետ դեպքերի մեջնաբանությունների հետ:

Դասընթացի վարողը հատուկ հոգ է տանում ունկնդիրների զգացողությունների մասին, քանի որ թեման նրանցից բավական շատ հոգեկան էներգիա է պահանջում:

Դասընթացի ընդհանուր տևողությունը՝ 4 օր է:

Մեկ մոդուլի օրինակ

Յուրաքանչյուր օր **Տևողությունը՝ 6, 5 ժամ + 1 ժամ ճաշի և 0, 5 ժամ սուրճի ընդմիջումների համար Անհրաժեշտ նյութեր՝ մեծ թղթեր, մարկերներ, Եթ մասին կեռնվենցիայի օրինակներ՝ մասնակիցների թվով, UNICEF-ի ֆիլմը**

Տեսական նյութերը ներկայացվում են PPT-ների միջոցով:

Մոդուլ 1. «Երեխաների հանդեպ բռնությունները որպես արդիական սոցիալական հիմնախնդիր. տարածվածությունը, ընկալումը և երևույթի դեմ պայքարի համատեքստը»

Նպատակ *Թեմայի արդիականության և մասնագետների իրազեկվածության և դերակատարման նշանակալիության հիմնավորումը՝ իրավական և սոցիալական համատեքստում*

Մոդուլի կառուցվածքը

Սաս	Բովանդակությունը	Տևողությունը
I	Նախապատրաստական մաս	15 +15
II	Ներածություն. Ինչու՞ է կարևոր նման վերապատրաստում անցնելը Քննարկում	15 15
III	Երեխաների հանդեպ բռնությունների գործադրման երևույթի պատկերը աշխարհում և Հայաստանում. լրացուցիչ նյութերի բաժանում և քննարկում	45
IV	Ֆիլմի դիտում (UNICEF) Երևույթի ընկալման և մեկնաբանման խնդիրները. Քննարկում, տպավորությունների փոխանակում	15 30
V	Երևույթի ընկալման գաղափարական և սոցիալական համատեքստը Խմբային աշխատանք և արդյունքների ամփոփում	30 45
VI	Երևույթի դեմ պայքարի իրավական համատեքստը	45
VII	Խմբային աշխատանք.«Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիան՝ Երեխաներին բռնություններից պաշտպանելու մասին» Քննարկում և օրվա ամփոփում	60 30
VIII	Մոդուլի գնահատում	15